

**Valtuustoaloite 9.12.2025 - Hyvinvointialueelle kokemusasiantuntija-koordinaattori - SDP
aluevaltuustoryhmä
9558/00.02.04.00/2025**

Aluehallitus 14.04.2026 § 66

Lisätiedot

Strategiajohtaja Ilkka Pirskanen
ilkka.pirskanen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4500

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle alla olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen. Edelleen hallitus esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että hyvinvointialueella käynnistyy kokemusasiantuntija koordinointi toiminta (1/2 htv), osana TKIO rakenteita.

Aloitteessa todetaan, että turvaverkkoja Pohjois-Karjalan nuorten tulevaisuuteen hankkeessa koulutetaan nyt yhteistyössä Riverian kanssa kokemusosaajia lastensuojeluun. Lisäksi kuntouttavan työtoiminnan maakunnallinen kehittäminen -hankkeessa mallinnetaan asiakasraatitoimintaa. Näiden hankkeiden oppeja voitaisiin hyödyntää tulevassa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kokemusasiantuntijatoiminnassa ja hankkeet voitaisiin kytkeä heti kehittämistyöhön kokemusasiantuntijakoordinaattorin kanssa.

Kokemusasiantuntijat ovat kokemusasiantuntijakoulutuksen saaneita henkilöitä, joilla on omakohtaisia kokemuksia sairaudesta, vammasta tai vaikeasta elämäntilanteesta. He tietävät, millaiset palvelut ovat auttaneet heitä ja ovat valmiita myös itse auttamaan samassa tilanteessa olevia. Kokemusasiantuntijoille maksetaan palkkio.

Edelleen aloitteessa esitetään, että koordinaattori hoitaisi seuraavia tehtäviä:

Kokemusasiantuntijoihin liittyen

- pitää yhteyttä kokemusasiantuntijoihin
- motivoi ja kertoo mahdollisuuksista
- suunnittelee Siun soten oman koulutusvalmennuksen muiden toimijoiden kouluttamille kokemusasiantuntijoille
- vahvistaa osaamista (sisäinen koulutus ja menetelmäosaamisen vahvistaminen) sekä järjestää työnohjauksellisia tapaamisia

Siun soten sisällä

- toimii apuna ja tukena toimialueiden kokemusasiantuntija yhdyshenkilöille sekä kouluttaa heitä.
- mallintaa yhteiset käytänteet, sen kuka kokemusasiantuntijan välittää sekä palkkiorakenteen Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle toimialueita varten ja tiedottaa toiminnasta ja mahdollisuuksista.

Sidosryhmä yhteistyö

- pitää yhteyttä kokemusasiantuntija verkostoihin (esim. OLKA, KOKOA ry, Kokemustoimintaverkosto).

Vastaus ja perustelut

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue pitää kokemusasiantuntijuutta ja asiakasosallisuutta erittäin tärkeänä osana palvelujen laatua. Hyvinvointialueen strategiassa on sitouduttu asiakaslähtöisyyteen, mutta erillisen koordinaattorin viran perustamista tulee harkita seuraavista näkökulmista:

1. Taloudelliset reunaehdot ja tasapainottamisvelvoite

TKIO palvelualueen vuoden 2026 talousarviossa ei ole varauduttu kokemusasiantuntijakoordinaattorin palkkakustannuksiin. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen taloussuunnitelma edellyttää pidättäytymistä uusista pysyvistä henkilöstömenoista, jotka eivät ole suoraan lakisääteisiä tai välttämättömiä lakisääteisen hoitotakuun ja palveluvelvoitteen toteuttamiseksi. Uuden koordinaattorin palkkaaminen lisäisi pysyviä henkilöstökustannuksia tilanteessa, jossa säästöpaineeet kohdistuvat olemassa oleviin palveluihin.

2. Osallisuuden integrointi nykyisiin rakenteisiin

Aluevaltuuston on huolehdittava monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Hyvinvointialueella on jo käytössään useita rakenteita osallisuuden toteuttamiseen, kuten

- Vaikuttamistoimielimet: Vanhus-, vammais- ja nuorisoneuvostot, jotka ovat lakisääteisiä.
- Asiakasraadit ja kehittäjäasiakastoiminta, jotka on integroitu osaksi toimialueiden (esim. perhe- ja sosiaalipalvelut sekä terveyspalvelut) nykyistä kehittämistyötä. Erillisen koordinaattorin sijaan tavoitteena on, että osallisuuden edistäminen kuuluu jokaisen esihenkilön ja kehittämisestä vastaavan viranhaltijan perustehtäviin ilman päällekkäisiä hallinnollisia rakenteita.

3. Järjestöyhteistyö ja ostopalvelut

Kokemusasiantuntijoiden kouluttaminen ja välittäminen on perinteisesti ollut vahvasti järjestökentän ja kolmannen sektorin ydinosaa. Hyvinvointialue hyödyntää järjestöjen asiantuntemusta ja olemassa olevia verkostoja kokemusasiantuntijoiden hankinnassa. Erillisen sisäisen koordinaatioresurssin luominen voisi johtaa päällekkäiseen työhön alueella toimivien järjestöjen kanssa, mikä ei ole resurssiviisasta.

4. Lakisääteisten palveluiden priorisointi

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain mukaisesti hyvinvointialueen on ensisijaisesti turvattava väestön tarpeenmukaiset palvelut yhdenvertaisesti. Resurssien kohdentamisessa on tällä hetkellä priorisoitava välitön asiakas- ja potilastyö sekä hoitojonojen purkaminen.

Johtopäätös

Vaikka kokemusasiantuntijuuden merkitys tunnistetaan, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue ei tässä taloudellisessa tilanteessa perusta kokemusasiantuntijakoordinaattorin tehtävää. Osallisuustyötä jatketaan kehittämällä nykyisiä toimintamalleja, hyödyntämällä digitaalisia osallisuuspalveluita sekä tiivistämällä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.

Aluevaltuusto 07.05.2026 § 19

Päätösehdotus

Aluehallitus:

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle edellä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen. Edelleen hallitus esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Aluevaltuusto merkitsi aloitevastauksen tiedoksi ja totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Asiassa käytettiin yksi puheenvuoro.